

Beste Mevrouw Demir

Beste Mevrouw Crevits

Beste Mevrouw Gennez

Of mag ik Zuhal, Hilde en Caroline zeggen?

Net zoals voor ons, was het voor jullie ongetwijfeld een boeiend jaar. Met heel wat raakvlakken, allemaal vastberaden een kiezel te verleggen. Jullie kregen het mandaat over niet de minste beleidsdomeinen. Onderwijs, werk, sociale economie, lokale besturen, inburgering en welzijn.

Laat dat nu net de beleidsdomeinen zijn die voor onze achterban, vrouwen met migratieachtergrond en éénuoudergezinnen, uitermate relevant zijn. Het potentieel van deze doelgroep op onze arbeidsmarkt blijft zwaar onderschat. Jullie hebben het ongelooflijke privilege een verschil te kunnen maken. Inclusie stopt niet aan jullie beleidsdomein, daar begint het pas.

De hefboom om deze groep aan het werk te krijgen ligt bij een inclusiever onderwijs, de school als ecosysteem. Als inclusieve werkvloer waar onderwijs, werk en welzijn hand in hand gaan. "Hoe?", hoor ik jullie denken. Laat lesgeven aan de juf of meester, deel de werkvloer op school op in deeltaken zoals middagtoezicht, naschoolse opvang, busbegeleiding, etc. Uitermate geschikte opstartjobs in individueel maatwerk voor de ouders van Zahar.

Werk is namelijk veel meer dan geld verdienen. Het geeft ouders ademruimte en zelfvertrouwen, wakkert hun betrokkenheid bij de school aan. Ze leren Nederlands en Smartschool gebruiken, maken kennis met Bingel en begeleiden Zahar bij zijn huiswerk. Ongetwijfeld gaat dit ook de druk bij het onderwijzend personeel verlagen, zodat ze liever en beter lesgeven. En welk kind gaat nu niet beter presteren onder leiding van een passionele juf. Dus, Mevrouw Demir, het vinkje bij het beter presteren op eindtermen kleurt op die manier ook groener.

En als Zahar later instapt in de nieuwe bacheloropleiding HRM kan hij maar beter voorbereid zijn op de complexe superdiverse samenleving van vandaag. De tijd dat HR vooral over management en business Engels en Frans ging, is voorbij. Inclusie is geen harde wetenschap maar vooral hard werken. Vandaar dat onze jonge professionals van morgen het best kunnen voorbereid worden vanuit een sociale en mensgerichte visie en opleiding.

Onderwijs, als je het goed organiseert, kan ook een gigantische impact hebben op het invullen van knelpuntvacatures. Neem nu de openstaande vacatures in de zorg. En Mevrouw Demir, dan stapt u al heel snel het departement van uw collega Gennez binnen.

Een teer punt, ik weet het... zorg en innovatie. "Wat dan met de kwaliteit?", hoor ik jullie denken. Wat is erger? Dat Julien al drie weken de pillen van Suzanne inneemt vanwege de vele kortlopende ziektes en oningevulde vacatures in het woonzorgcentrum? Of dat Ruben niet naar het voetbal kan omdat hij geen 'opgeleide' PAB-assistent vindt? Is het dan niet hoog tijd dat we anders gaan nadenken over innovaties? Over het anders organiseren van onze werkvloeren en opleidingen. Over dat we het dragen van een hoofddoek niet langer als uitsluitingsmechanisme blijven toelaten. Als het aanwerven van Khadija met hoofddoek zou maken dat Julien de juiste pillen krijgt, zou ik het wel weten.

Dus misschien, beste ministers, zouden jullie de krachten kunnen bundelen, meer nog wat zouden jullie denken van het samenleggen van middelen uit welzijn en onderwijs. Dat zou pas innovatief zijn, over beleids- en partijgrenzen heen, middelen voor inclusie inclusief inzetten. Waar wachten we op?

En waar gaan we die Khadija's halen? Zijn die er wel? Dat brengt me naadloos bij het thema outreach en vindplaatsgericht werken. Opnieuw een collab tussen uw kabinet, Mevrouw Demir, en dat van Hilde Crevits. Want outreachen doe je lokaal, in de wijk. Dat doe je samen met lokale besturen, VDAB en middenveldorganisaties. Dat doe je inderdaad zoals in de lokale partnerschappen, waar multidisciplinair gewerkt wordt. Als ik één tip mag geven - het is utopie om te denken dat Khadija of Ahin zomaar bemiddelbaar zijn. Je hebt intermediaire werkvloeren nodig. Organisaties zoals IN-Z die werven op de lage drempel, die doen aan talentontwikkeling om dan samen met VDAB te werken aan doorstroom naar de vele openstaande vacatures.

Meteen een belangrijke aanbeveling om mee te nemen in de evaluatie van de lokale partnerschappen. Het heeft echt geen zin dat we ons voor de zoveelste keer multidisciplinair buigen over Khadija of Youssef. Activeren mag niet verzanden in sociaal dienstbetoon maar is investeren in de toekomst. Het is investeren in een inclusieve samenleving waar iedereen zijn deel doet, met zijn eigen talent en potentieel. Werk, onderwijs, sociale economie, lokale besturen, inburgering en welzijn zijn dus onlosmakelijk aan elkaar verbonden.

En bedenk eens hoe schoon samenleven wordt, als Jef wordt geholpen door Anastasiya in de digibank. Als ze samen, de mooiste foto uitkiezen voor zijn profiel op de datingsite en daar allebei blij van worden. Als Jef niet eens meer hoort dat Anastasia geen perfect Nederlands spreekt en dat samen HBVL lezen een wekelijkse afspraak wordt.

Ja, beste ministers, het terrein zet al middelen inclusief in en maakt zo de wijk een beetje mooier. Maar in South Carolina leerde ik groot te dromen. Daarom een oproep: maak werk van werk en activering in de lokale context. Zet in op brugfiguren in de wijk want outreach loont.

Als ik het verhaal hoor van Khadija, die al 20 jaar in België woont, geen Nederlands spreekt en enkel de weg van en naar de schoolpoort kent, dan hebben we als samenleving gefaald. Als ik zie dat ze bereid is twee bussen te nemen om stage te doen als voorbereiding op haar indicering individueel maatwerk, moet je mij niet vertellen dat ze niet willen. Activeren is voor mij balanceren en uitgaan van mogelijkheden. Niet vrijblijvend, met een vooropgesteld doel voor ogen.

Dus Lieve Zuhail, Hilde en Caroline, werk is welzijn, werk is taal, werk is inburgering en integratie. Het zou zomaar in jullie mailhandtekeningen kunnen. Maar geen werk zonder werkgevers en dat brengt me naadloos bij een volgende aanbeveling: ondersteun werkgevers in inclusief werkgeverschap.

Het voorbije jaar leerde me dat partnerschappen inclusieve werkvloeren geen *walk in the park* zijn. Fijn dat vrouwen met migratieachtergrond in de oproepfiche bijzondere aandacht krijgen, maar inclusie komt niet vanzelf. Het is inzetten op innovaties, het is ondernemen en dat kost geld en energie. Laat zoveel mogelijk overheidsgeld naar concrete pilots op werkvloeren gaan. Ondersteun middle management in hun zoektocht naar verandering. Zet in op ondernemerschap. Probeer, leer uit tegenslagen en successen, maar onderneem!

Inclusie komt er niet door te balanceren tussen structuren en evenwichten. Inclusie komt er door ondernemerschap en daadkracht. Maak een brug tussen lokale partnerschappen en inclusieve werkvloeren. Daarmee bedoel ik, geen gezamenlijke workshops of webinars waar iedereen zijn verhaal vertelt. Maar laat het gaan over Khadija die bemiddeld wordt naar een job. Een job op een inclusieve werkvloer, misschien eerst bij een sociaal ondernemer om dan door te stomen naar een reguliere job. Zou dat geen mooi voornemen zijn? Laat partnerschappen gaan over mensen, mensen met een verhaal, mensen die willen en kunnen, maar die gebundelde krachten nodig hebben om ervoor te gaan.

Tot slot, beste Mevrouw Demir, richt ik me opnieuw tot u, omdat u bevoegd bent voor het mooiste beleidsdomein. De voorbije twee jaar kreeg ik de kans om als Brugfiguur Werk het terrein te vertegenwoordigen aan beleidstafels. Mijn input was niet altijd spectaculair of hogere wiskunde maar was wel bruikbaar en resultaatgericht. Mijn input is gebaseerd op ervaring, op verhalen van echte mensen. Mensen die vandaag hier de conferentie hebben gehost. Die mij elke dag vragen om hun verhaal te vertellen, die hopen op kansen en mogelijkheden. Geloof als overheid dan ook in hun potentieel.

Dit FOT-project was opnieuw een kans om verder te kunnen timmeren aan de weg met middelen die vandaag onder druk staan. Waarvan men zich afvraagt 'zijn ze wel relevant en nodig?'. Wel, beste Mevrouw de minister, het voorbije jaar heeft dit overheidsgeld gerendeerd.

We vonden in Vlaanderen gelijkgestemden, haalden werkgevers over de brug om in te stappen in pilots, maakten een beleidstool, deden ervaringen op in het buitenland. Maar het aller aller allerbelangrijkste, we bouwden verder aan inclusief ondernemen. Dat deze dag vandaag gehost werd door vooral vrouwen die twee jaar geleden nog geïsoleerd in hun living zaten, is het mooiste bewijs. Dat investeren in het terrein waar elke dag resultaatgericht gewerkt wordt, loont.

Traditioneel sluit ik meestal af met een quote van een grote filosoof. Deze keer durf ik af te sluiten met een van mezelf. "Als je wilt dat mensen meedoen, participeren en bijdragen, moet je een balans creëren. Je bouwt een professionele relatie op en begeleidt hen naar een groter doel, waarbij ook de individuele verantwoordelijkheid wordt benadrukt."

Lieve Zuhail, Hilde en Caroline, ik wens jullie een jaar vol passie, actie en ondernemerschap. Ontketen samen met ons de revolutie van inclusie, zodat niemand met een illusie achterblijft.

Dikke kus van uw kapoen,

Ruth Ales

